Europski parlament
2019-2024

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

2022/0135(COD)

16.9.2022

***I
NACRT IZVJEŠĆA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (Kuvajt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Izvjestitelj: Erik Marquardt

Oznake postupaka

*	Postupak savjetovanja
***	Postupak suglasnosti
***I	Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
***II	Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
***III	Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrta akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena ***podebljanim kurzivom*** u lijevom stupcu. Izmjene su označene ***podebljanim kurzivom*** u obama stupcima. Novi tekst označen je ***podebljanim kurzivom*** u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrta akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se ***podebljanim kurzivom***. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ▌ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi ***podebljanim kurzivom***, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.
Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽENJE 9

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (Kuvajt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2022)0189),

– uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 77. stavak 2. točku (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0160/2022),

– uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

– uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A9-0000/2022),

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;

2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;

3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Amandman 1

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(3) ***Kuvajt*** i Katar ***predstavljaju nizak rizik*** od ***nezakonite migracije u Uniju i*** izdaju biometrijske putovnice u skladu sa standardima Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva. ***Suradnja s tim zemljama u području sigurnosti posljednjih se godina pojačala. Kad je***	(3) ***U skladu s procjenom Komisije Kuvajt*** i Katar ***ispunjavaju kriterije utvrđene Uredbom (EU) 2018/1806, što omogućuje njihovo uvrštavanje na popis zemalja čiji su državljani izuzeti*** od ***obveze posjedovanja vize. Obje zemlje usto*** izdaju biometrijske putovnice u skladu sa

riječ o ***gospodarskim interesima***, ***Kuvajt*** i ***Katar važni su partneri Unije, posebno u području energetike. Premda su neka pitanja*** u području ljudskih prava i temeljnih sloboda i ***dalje otvorena***, ***Kuvajt i Katar prolaze kroz procese društvene preobrazbe i poboljšanja u pogledu prava žena, radničkih prava, slobode vjeroispovijesti i međuvjerskog dijaloga te se očekuje da će nastaviti s napretkom*** i ***reformama***. ***Dugoročne koristi putovanja*** u ***EU bez vize mogu ojačati pozitivne trendove u tim područjima***.

standardima Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva. ***Međutim, kako je navedeno*** u ***procjeni Komisije (Radni dokument službi Komisije o ispunjavanju kriterija navedenih u članku 1***. ***Uredbe (EU) 2018/1806 od strane Kuvajta i Katara), u Godišnjem izvješću ESVD-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2021. (izvješća*** o ***zemljama) te u izvješćima raznih nevladinih organizacija***, ***u Kuvajtu i Kataru unatoč nedavnim*** i ***aktualnim društvenim promjenama i izmjenama zakonodavstva i dalje postoje ozbiljni problemi i mnogi izazovi*** u području ljudskih prava i temeljnih sloboda. ***Kako bi se zajamčila učinkovitost izuzeća od obveze posjedovanja vize*** i ***potpuni reciprocitet u tom pogledu***, ***sporazumom o ukidanju viza trebalo bi osigurati uklanjanje svih prepreka koje sprečavaju uživanje pogodnosti putovanja bez vize pri prelasku vanjskih granica država članica na način da se korisnicima omogući nediskriminirajući pristup, posebno neovisni pristup putovanjima za žene, pripadnike zajednice LGBTQ+*** i ***osobe bez državljanstva***. ***Ti uvjeti trebali bi biti odraženi u bilateralnim sporazumima o ukidanju viza koji se trebaju sklopiti između Unije i tih zemalja.***

Or. en

Amandman 2

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(3a) Usto bi s Kuvajtom i Katarom trebalo nastaviti s punopravnim službenim dijalogom o ljudskim pravima, koji bi doveo do opipljivih poboljšanja i postignuća u pogledu, među ostalim, radnih i radničkih prava, uključujući prava radnika migranata, prava žena, prava pripadnika zajednice LGBTQ+, slobode vjeroispovijesti, zabrane mučenja,

slobode govora, prava na okupljanje i zabrane smrtne kazne. Bilateralni sporazumi o ukidanju viza između Unije i Kuvajta te Unije i Katara trebali bi sadržavati izričite i konkretne obveze u tom pogledu.

Or. en

Amandman 3

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(4) ***Stoga bi*** državljani tih zemalja trebali biti izuzeti od obveze posjedovanja vize za boravke od najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, a upućivanja na te zemlje trebalo bi premjestiti u Prilog II. Uredbi (EU) 2018/1806.	(4) ***Budući da dugoročne koristi od putovanja bez vize i recipročan odnos s EU-om mogu osnažiti pozitivne trendove i u područjima ljudskih prava i temeljenih sloboda,*** državljani tih zemalja trebali ***bi*** biti izuzeti od obveze posjedovanja vize za boravke od najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, a upućivanja na te zemlje trebalo bi premjestiti u Prilog II. Uredbi (EU) 2018/1806.

Or. en

Amandman 4

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(4a) Kako bi se procijenile koristi, postignuća i moguća poboljšanja povezana s uzajamnim izuzećem od obveze posjedovanja vize, bilateralnim sporazumima o izuzeću od obveze posjedovanja vize između Unije i Kuvajta te Unije i Katara trebalo bi predvidjeti da Komisija periodično ocjenjuje provedbu njihovih odredaba, uključujući njihovu dimenziju ljudskih prava.

Or. en

Amandman 5

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(6) Izuzeće od obveze posjedovanja vize za državljane Kuvajta i Katara ne bi se trebalo primjenjivati dok se ne sklope bilateralni sporazumi o ukidanju viza između Unije i Kuvajta i Katara, posebno kako bi se osiguralo zadržavanje potpunog reciprociteta.	(6) Izuzeće od obveze posjedovanja vize za državljane Kuvajta i Katara ne bi se trebalo primjenjivati dok se ne sklope bilateralni sporazumi o ukidanju viza između Unije i Kuvajta i Katara, posebno kako bi se osiguralo zadržavanje potpunog reciprociteta. ***Sklapanje bilateralnih sporazuma o ukidanju viza između Unije i Kuvajta te Unije i Katara ne bi trebalo ovisiti o sklapanju bilateralnih sporazuma povezanih s drugim područjima politike, kao što su vraćanje ili ponovni prihvat, niti bi s njim trebalo na neki drugi način biti povezano.***

Or. en

Amandman 6

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(6a) U skladu s modelom koji se primjenjuje za aktualni proces koji obuhvaća Kuvajt i Katar za sporazume nove generacije na temelju Uredbe (EU) 2018/1806, Komisija bi trebala brzo procijeniti stanje ostalih trećih zemalja koje bi mogle ispunjavati uvjete za izuzeće od obveze posjedovanja vize, posebno Omana i Ekvadora, uzimajući u obzir relevantnu regionalnu usklađenost.

Or. en

OBRAZLOŽENJE

Cilj prijedloga Komisije je izmjena Uredbe (EU) 2018/1806 kako bi državljani Kuvajta i Katara bili izuzeti od obveze posjedovanja vize pri prelasku vanjskih granica država članica za boravke od najviše 90 dana unutar bilo kojeg razdoblja od 180 dana. Pravna je osnova prijedloga članak 77. stavak 2. točka (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Predložena će Uredba predstavljati razvoj schengenske pravne stečevine.

Treće zemlje čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize utvrđuju se na temelju pojedinačne procjene niza kriterija utvrđenih u članku 1. Uredbe (EU) 2018/1806. Ti se kriteriji među ostalim odnose na „nezakonitu imigraciju, javni poredak i sigurnost, ekonomske pogodnosti, posebno u vidu turizma i vanjske trgovine te na vanjske odnose Unije s relevantnim trećim zemljama, posebno uključujući pitanja ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i posljedice regionalne usklađenosti i uzajamnosti”.

Za stvarnu primjenu izuzeća mora se sklopiti sporazum o ukidanju viza, koji će uključivati zaštitne mjere u vezi s kriterijima iz Uredbe (EU) 2018/1806 kojima se opravdava izuzeće od obveze posjedovanja vize, između svake od tih dviju zemalja i EU-a. Nakon primjene predloženog izuzeća od obveze posjedovanja vize mogu se primijeniti mehanizmi reciprociteta i suspenzije iz Uredbe (EU) 2018/1806 ako nije osiguran potpuni vizni reciprocitet, ako se bezvizni režim zloupotrebljava ili ako je posrijedi zlouporaba koja proizlazi iz izuzeća od obveze posjedovanja vize.

Putnici koji putuju bez vize i dalje će podlijegati provjerama na vanjskim granicama EU-a, među ostalim korištenjem Schengenskog informacijskog sustava i nacionalnih baza podataka država članica, kako bi se utvrdilo ispunjavaju li uvjete za ulazak. Usto će putnici izuzeti od obveze posjedovanja vize koji ulaze u schengensko područje podlijegati EU-ovu sustavu ulaska/izlaska (EES) i europskom sustavu za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) čim budu u potpunosti operativni.

I Kuvajt i Katar važni su gospodarski partneri Unije, posebno u području energetike i s obzirom na cilj EU-a da diversificira svoju opskrbu energijom. Suradnja između EU-a i Kuvajta i Katara posljednjih se godina pojačala i u nekoliko područja politike, primjerice u području sigurnosti i na bilateralnoj razini i u okviru Vijeća za suradnju u Golfu (GCC). Osim toga, Kuvajt i Katar izdaju biometrijske putovnice.

Međutim, i dalje postoje ozbiljni problemi i nedostaci u području ljudskih prava i temeljnih sloboda. Neovisno o nedavnim zakonodavnim reformama i političkim inicijativama, mnogi izazovi i dalje postoje u nekoliko područja, kao i u provedbi novodonesenog zakonodavstva, kako je istaknuto, među ostalim, u Komisijinoj procjeni, u godišnjem izvješću ESVD-a o ljudskim pravima za 2021. te u godišnjim izvješćima organizacija Amnesty International i Human Rights Watch. U tom se kontekstu posebna pozornost pridaje uvjetima rada radnika migranata uslijed predstojećeg FIFA-inog svjetskog prvenstva u nogometu. Međutim, druga područja u kojima postoje problemi uključuju prava žena, prava pripadnika zajednice LGBTQ+, slobodu vjere, zabranu mučenja, slobodu govora, pravo na okupljanje i zabranu smrtne kazne.

Mogućnost putovanja bez vize može imati važnu ulogu u promicanju partnerstva između dviju

regija i u jačanju političkog dijaloga te gospodarske, istraživačke, obrazovne, kulturne i društvene razmjene. Nastavak službenih dijaloga o ljudskim pravima bit će sastavni dio obveza preuzetih na temelju bilateralnih sporazuma koji će se sklopiti između Unije i Katara i Kuvajta te će biti predviđeno i kontinuirano ocjenjivanje takvih dijaloga. S obzirom na to da će ti bilateralni sporazumi biti prvi takvi sporazumi doneseni u okviru novog sustava predviđenog Uredbom (EU) 2018/1806, izvjestitelj smatra da će uvođenje takvih klauzula predstavljati pozitivan uzor s korisnim utjecajem na buduće sporazume te vrste.

Uvođenje bezviznog režima od velike je važnosti za građane Katara i Kuvajta, kao i za građane EU-a, te će doprinijeti produbljivanju međuljudskih kontakata i razmjena te jačanju društvenih i kulturnih odnosa. U tom pogledu bit će ključno svim građanima obiju strana osigurati jednak i nediskriminirajući pristup koristima povezanima s bezviznim režimom.

Kako bi se procijenile stvarne koristi i postignuća koja proizlaze iz bezviznog režima te potencijalna potreba za poboljšanjima, izvjestitelj smatra da je primjereno provoditi periodičnu evaluaciju takvog režima uključivanjem izričite odredbe o evaluaciji i izvješćivanju Komisije u sve buduće bilateralne sporazume o ukidanju viza.

S obzirom na prednosti koje bi bezvizni režim mogao donijeti uključenim stranama, EU bi trebao pojačati napore u pogledu suradnje s ostalim trećim zemljama koje su zainteresirane za bezvizni režim za putovanje u EU. Predloženim izuzećima od obveze posjedovanja vize za državljane Katara i Kuvajta trebalo bi potaknuti Komisiju da započne konkretan dijalog s drugim zemljama na temelju kriterija i postupka utvrđenih u Uredbi (EU) 2018/1806 te da pravodobno ocijeni zemlje koje bi mogle ispunjavati uvjete i koje bi mogle biti zainteresirane.

Naposljetku, izvjestitelj smatra da usvajanjem ovog prijedloga Europske komisije Europski parlament potvrđuje svoju predanost jačanju međuljudskih odnosa i društvene razmjene s Kuvajtom i Katarom. Stoga i uzimajući u obzir važnost liberalizacije viznog režima za državljane svih uključenih strana, izvjestitelj preporučuje članovima parlamentarnog Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da podrže ovo izvješće.